

Raadsvoorstel Controleprotocol en Normenkader 2025

Waalre, 28 oktober 2025

Vergaderdatum:	9 december 2025
Voorstelnummer:	2025-76
Zaaknummer:	1058859
Portefeuillehouder:	M. Pieters
Naam opsteller:	Sonja van Avendonk
Naam voorstel:	Voorstel tot het vaststellen van het controleprotocol en normenkader 2025 en bijbehorende wijziging in de financiële verordening.
Grondslag raadsbesluit:	Artikel 213 Gemeentewet: vastleggen raadscriteria voor het controleprotocol en normenkader voor de accountant voor de jaarrekeningcontrole 2025. Kadernota rechtmatigheid: richtlijnen voor decentrale overheden over hoe zij moeten omgaan met de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarverslaglegging en controle.

Voorgesteld besluit

1. Het controleprotocol 2025, inclusief het normenkader en bijlagen, vast te stellen.
2. In financiële verordening het artikel 10 lid 2 als volgt aan te passen: In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het college aan de raad over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten van de gemeente, exclusief de dotaties aan de reserves. (Tot en met 2024 was dit inclusief de dotaties aan de reserves).

Onderwerp

Controleprotocol en Normenkader 2025

Voorstel

1. Het controleprotocol 2025, inclusief het normenkader en bijlagen, vast te stellen.
2. In financiële verordening het artikel 10 lid 2 als volgt aan te passen: In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het college aan de raad over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten van de gemeente, exclusief de dotaties aan de reserves. (Tot en met 2024 was dit inclusief de dotaties aan de reserves).

Inleiding

Controleprotocol

Het controleprotocol wordt jaarlijks door de raad vastgesteld. Dit controleprotocol is de invulling van de opdracht van de raad aan de accountant en college om een oordeel te geven over de aspecten van getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de jaarrekening 2025. De gemeenteraad is de opdrachtgever voor de accountant.

Wat is er gewijzigd voor het jaar 2025

In 2025 is door Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) een nieuwe standaard uitgebracht die gemeenten en accountant moeten volgen bij de controle van de jaarrekening. De goedkeuringstoleranties voor getrouwheid en rechtmatigheid zijn gewijzigd omdat de oude toleranties te ingewikkeld waren en tot discussies leidden. Dit betekent concreet de volgende aanpassingen:

- Het nieuwe percentage voor de goedkeuringstolerantie getrouwheid is gewijzigd van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden naar 2% voor het totaal aan fouten en onzekerheden samen.
- Het nieuwe percentages van de goedkeuringstolerantie rechtmatigheid is gewijzigd van 1% voor fouten en 1% voor onduidelijkheden naar 2% voor het totaal aan fouten en onduidelijkheden samen.
- De rapportagetolerantie voor de rechtmatigheid is 1% van het totaalbedrag aan lasten van de gemeente, exclusief dotaties aan de reserves. Plus alle fouten en onzekerheden boven de € 100.000. Politieke fouten en onzekerheden waarvan de bedragen kleiner zijn dan € 100.000 worden ook opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.
- De rapporteringstolerantie getrouwheid is verhoogd van 0,1% naar 0,2% van het totaalbedrag aan lasten van de primitieve begroting (vastgesteld in november 2024).

Normenkader

Het normenkader 2025, zie bijlage 1, heeft t.o.v. 2024 weinig wijzigingen ondergaan. Alleen de jaartallen zijn aangepast en eventuele nieuwe verordeningen zijn hierin verwerkt. Eventuele verordeningen die van kracht worden in 2025 - na vaststelling van het normenkader 2025 - worden wel meegenomen in de controle van de accountant (wettelijke verplichting). De auditcommissie wordt hiervan op de hoogte gesteld.

Dit controleprotocol en normenkader 2025 is besproken met de auditcommissie in de vergadering van 13 november 2025. Het advies van de auditcommissie is dat de stukken technisch in orde zijn bevonden en gereed zijn voor behandeling in de raadsvergadering.

Beoogd resultaat

Kaders stellen voor de accountantscontrole van de jaarrekening 2025 zodat de accountant en het college

hun controles en rapportages kunnen inrichten. De kaders (uitgangspunten en percentages) hebben betrekking op de getrouwheid en rechtmatigheid.

Argumenten

- a. *Kaders vaststellen waarmee college en accountant de controle van de jaarrekening kunnen uitvoeren*

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant en college over de reikwijdte van de controles. De accountant geeft een oordeel over de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva.

Het College van de gemeente Waalre stelt ieder jaar een rechtmatigheidsverklaring op. De accountant beoordeelt de rechtmatigheidsverklaring van het college op getrouwheid. De rechtmatigheidsverklaring wordt opgenomen in de jaarrekening en toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarstukken. De toelichting bestaat uit de belangrijkste bevindingen in het boekjaar 2025 en eventuele verbetermaatregelen. Gedurende het jaar worden behaalde doelstellingen en interne controle bevindingen besproken in de gesprekscyclus tussen college en gemeenteraad (in de auditcommissie).

1.2. De BADO is gewijzigd waardoor het controleprotocol aangepast moet worden

In 2025 is door BADO een nieuwe standaard uitgebracht voor de toetsing van de jaarrekeningen waar gemeenten zich aan moeten houden.

1.3. Het risico op verkrijging van een niet-goedkeurende accountantsverklaring verkleinen

In bijlage 2 zijn enkele artikelen opgenomen uit de Verordening van WMO en Jeugdzorg die betrekking hebben op prestatiemetingen, die niet uitvoerbaar zijn. Deze artikelen worden uitgesloten van de controle.

2.1 De financiële verordening moet in lijn zijn met de Kadernota Rechtmatigheid

In september 2025 heeft de commissie BBV een nieuwe Kadernota Rechtmatigheid uitgebracht. Hierin is de omvangbasis voor het percentage van de verantwoordingsgrens aangepast. Dit is gewijzigd in 1% van de totale lasten van de gemeente exclusief dotaties aan de reserves. Tot en met 2024 was dit inclusief dotaties aan de reserves. De reden voor deze wijziging is dat toevoegingen aan reserves geen posten bevatten die een direct risico op rechtmatigheidsfouten met zich meebrengen. Daarnaast vervormen toevoegingen aan reserves de werkelijke risico-inschatting. De totale uitgavenmassa lijkt door het meerekenen van de reserves groter en daardoor wordt de verantwoordingsgrens onnodig hoog.

Kanttekeningen

3.1. Wijziging van de toleranties is van invloed op het oordeel van college en accountant

De accountant en het college baseren hun oordeel op de mate waarin geconstateerde fouten en onzekerheden binnen of buiten de vastgestelde tolerantiegrenzen vallen. Voor fouten in de getrouwheid is de marge ruimer geworden dan vorig jaar (van 1% naar 2%). Voor onzekerheden in de getrouwheid is de marge scherper geworden (van 3% naar 2%). Voor fouten en onzekerheden in de rechtmatigheid is het percentage gelijk gebleven (2%), maar is de onderliggende verhouding niet meer relevant. De BADO heeft dit ingevoerd om een duidelijker kader te scheppen.

Kosten en dekking

Aan dit voorstel zijn geen extra kosten verbonden.

Duurzaamheid

N.v.t.

Burgerparticipatie

N.v.t.

Inclusieve samenleving

N.v.t.

Communicatie

De tolerantiegrenzen voor de controle op de jaarrekening 2025 zijn vastgesteld door de raad. Hiermee kunnen college en accountant de controlewerkzaamheden verrichten.

Vervolgprocedure en planning

- Uw raadsbesluit over de goedkeuring van het controleprotocol en normenkader 2025 wordt gedeeld met de accountant en betrokkenen in de organisatie;
- De financiële verordening 2025 treedt in werking op 10 december 2025, met terugwerkende kracht naar 1 januari 2025.
- De ambtelijke organisatie heeft van januari tot en met april de tijd om de jaarstukken op te stellen;
- De start van de jaarrekeningcontrole zal plaatsvinden voor de meivakantie, de precieze data worden nog nader bepaald, in samenwerking met de accountant;
- In de maanden juni- juli doorloopt het jaarverslag en jaarrekening 2025 (jaarstukken) het bestuurlijk proces;
- Op 7 juli 2026 worden de jaarstukken 2025 door de raad vastgesteld;
- Voor 15 juli 2026 worden de goedgekeurde jaarstukken aan Gedeputeerde Staten aangeboden.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

Bijlage 1: Controle protocol 2025 incl. normenkader 2025

Bijlage 2: Uitzonderingen artikelen WMO en Jeugdzorg (verordeningen)

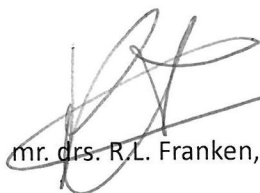
Bijlage 3: Financiële verordening 2025

Bijlagen ter informatie

Dit raadsvoorstel bevat geen bijlagen ter informatie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken,

burgemeester,

M.F. Oosterveer